

FORSVARSFORBEHOLDS- AVISEN

HAR MODTAGET TILSKUD FRA
EUROPA
nævnet

Kritiske holdninger om EU's militære projekt fra et centrum-venstre-perspektiv

**STEM
NEJ**

Et nej er den bedste garanti for, at magten over forsvarspolitikken forbliver i Danmark

Af Lave K. Broch,
cand.scient.pol og socialliberal

■ Ideen med denne avis er at give EU-kritiske holdninger fra centrum-venstre synlighed forud folkeafstemningen om forsvarsforbeholdet.

Den 1. juni er der folkeafstemning om Danmarks forsvarsforbehold i EU. Et ja vil betyde, at forsvarsforbeholdet afskaffes, og at Danmark bliver en del af EU's militære dimension.

Et ja vil også betyde, at Danmark indlemmes i EU's kampgrupper, EU's forsvarsagentur og det militære integrationsprojekt

PESCO. Derudover vil Lissabon-traktatens artikler om forsvar begynde at gælde for Danmark.

Et ja vil også være en glidebane i retning af suverænitetsafgivelse. Allerede nu er der områder, som dækkes af forsvarsforbeholdet, hvor Danmark ikke vil have vetoet, og der er stærke kræfter i EU, der vil afskaffe vetoet inden for forsvarsområdet. Et ja vil også koste Danmark dyrt. Regeringen vil dog ikke fortælle, hvad et ja vil komme til at koste for Danmark.

Flere ja-sigere misbruger Ruslands krig i Ukraine som et argument for et ja. Det er meget kynisk. De glemmer dog at fortælle, at EU's forsvarsfond har givet økonomisk støtte til våbenvirksomheder, der har solgt våben til Rusland – også efter Ruslands annektering af Krim i 2014. Vi ved i skrivende stund, at ukrainere er blevet dræbt af våben produceret i EU.

EU's militære dimension drejer sig således også om økonomisk støtte til våbenvirksomheder – der sælger våben til regimer, der vedvarende krænker menne-

Foto: Silje Bergum Kinsten/norden.org

Lave K. Broch: – Forsvarsforbeholdet er den bedste garanti for, at magten over forsvarspolitikken forbliver hos befolkningen.

skerettighederne, herunder i diktaturstater.

Vi er mange, der befinder os omkring centrum-venstre, og som anbefaler et nej den 1. juni.

Vi er sikre på, at Danmark efter et nej stadigvæk kan samarbejde om forsvar og sikkerhed i Europa. Danmark vil efter et nej fortsat være beskyttet af NATO, og Danmark vil ikke mindst gennem FN og OSCE kunne bidrage til en fredeligere verden. Der er også et

stigende nordisk samarbejde på forsvarsområder, som vil fortsætte efter et nej den 1. juni.

Et nej er desuden den allerbedste garanti for, at magten over forsvarspolitikken forbliver i Danmark.

God læselyst.

Er du i tvivl? Så læs denne korte notits

■ Ved et ja forsvinder forsvarsforbeholdet, og det kan ikke genskabes. EU's traktat giver os nemlig ikke mulighed for at genopfinde forsvarsforbeholdet eller for at tage magt tilbage inden for forsvarspolitikken.

Ved et nej er der til gengæld mulighed for en ny folkeafstemning om nogle år, når der er mere klarhed om, hvad EU's militære projekt går ud på.

Et nej vil således give os tid til at lære mere om EU's militære dimension, herunder hvor meget det vil koste økonomisk for Danmark, om EU vil afskaffe vetoet inden for forsvarsområdet, og om der kommer en EU-hær.

Hvis du er i tvivl, så stem nej. Vi er allerede beskyttede af NATO.

Radikale Ditte Staun stemmer nej den 1. juni

■ ”Forsvarsforbeholdet er danskernes bedste garanti imod suverænitetsafgivelse på forsvarsområdet. Danmark vil efter et dansk nej den 1. juni stadigvæk være beskyttet af NATO, og vi vil kunne være et ansvarligt land ikke mindst gennem FN og OSCE.

Jeg mener desuden, at det er helt utidigt, at krigen i Ukraine bliver misbrugt af ja-siden

i deres forsøg på at få afskaffet forsvarsforbeholdet. Det er en tragisk krig, som vi må gøre alt, vi kan, for at få stoppet. Jeg anbefaler et nej den 1. juni. Magten over forsvarspolitikken skal forblive i Danmark”.

Ditte Staun,
medlem af Radikale Venstre og
tidl. medlem af Skive byråd

Socialdemokraten Jannik Juul Nielsen anbefaler et nej

■ ”Lad os styrke Fredsstyrkerne i FN og sige nej til et EU-militær.

Danmarks forsvarsforbehold i EU er vores frihed til at sige nej.

I Danmark værner vi om vores frihed, derfor siger jeg nej til at afskaffe vores forsvarsforbehold”.

FORSVARSFORBEHOLDSAVISEN

Kritiske holdninger om EU's militære projekt fra et centrum-venstre-perspektiv

STEM
NEJ

En stemme fra Irland:

Denmark is so lucky to have an opt-out from the Defence aspects of the EU Treaties

By Patricia McKenna, practising Barrister at Law in Ireland and a former Vice-President of the Green Group in the European Parliament and former Green MEP

■ Irish people wish that we had the Danish opt-out model because it would have prevented the Irish Government from signing up to the most undesirable and alarming aspects of EU Defence Policy, including the European Defence Agency (EDA), which our Government signed up to without any public debate or parliamentary scrutiny.

The EDA is the EU arms agency and was set up at the behest of the EU Arms industri-

es (<https://eda.europa.eu/our-history/our-history.html>) and was formally established at the Thessaloniki EU Summit in June 2003 without any public debate or transparency.

The EDA was given EU Treaty status in the Lisbon Treaty and has been put in charge of EU Defence matters which allows it to decide crucial defence issues such as defence budgets, the European Defence Fund and spending on weaponry production, armaments and new defence technology research and advancement.

The Irish 'opt-in' model [which the Danish Government and the EU now want for Denmark] has been a disaster in terms of peace and disarmament because it has allowed the Irish Government to do as it wishes on EU Defence matters without coming back to the people.

Do you want your Government to have the same untenable freedom to sign up, without your consent, to what the EU arms industry lobby want?

Removal of the Danish opt-out on EU Defence matters will not progress peace and disarmament, instead it will facilitate the EU's military agenda and will allow

the EU to become a fully-fledged military superpower steered by the EDA, the EU arms agency.

In the interest of peace and disarmament, we need the Danish people to stand firm on this matter. The EU is fuelling a third and deeply troubling arms race without the consent of the peoples of Europe.

Fælles gæld, fælles hær

Af Carsten Rasmussen, Bogense

■ EU's militære dimension er under stadig udvikling. For nyligt blev der oprettet en stående kampgruppe på 5.000 mand.

Både Frankrig og Tyskland er fortalere for en egentlig EU-hær. De danske politikere står i kø for at fortælle, at de under ingen omstændigheder vil tilslutte Danmark til en fremtidig EU-hær.

I den forbindelse er det værd at huske tilbage på sommeren 2020. Her stod de samme politikere i kø for at fortælle danskerne, at de under ingen omstændigheder ville støtte et større EU-budget eller optagelse af fælles EU-gæld. I stedet ønskede Danmark, at EU gav lån til landene, som landene skulle betale tilbage. Dette mente bl.a. Sverige og Holland også. Der var således fuld opbakning til statsministeren, da hun tog til Bruxelles. Tyskland og Frankrig havde gjort det klart inden forhandlingerne, at de øn-

skede et større budget, og således blev det. Dermed blev Danmark underlagt beslutningen og måtte acceptere, at det danske bidrag steg med 4,5 mia. kr. årligt. Danmark betaler nu 24,2 mia. kr. om året til EU.

Tyskland og Frankrig fik også deres ønske opfyldt om, at EU skulle optage fælles gæld. Et meget stort skridt mod en føderal retning, som den amerikanske forbundsregering også benyttede sig af, da den i sin tid samlede delstaternes gæld under forbundsregeringen og derved tvang staterne ind under en fælles føderal finans- og pengepolitik.

Med den såkaldte genopretningsfond optog man fælles lån på 5.600 mia. kr. for at hjælpe Sydeuropa gennem pandemien.

Det er dog ikke corona, som har gjort den største skade på de sydeuropæiske økonomier. Det er euroen, som har frataget landene styringen over deres egen valuta og skadet deres konkurrenceevne. Danmark måtte altså gældsætte sig for at redde en valuta, som befolkningen allerede havde stemt nej til.

Frankrig og Tyskland fik altså deres ønske opfyldt om et større budget og en fælles gæld. De danske politikere, som kategorisk havde afvist dette, var pludselig blevet tavse.

Hvordan forholder de danske politikere sig til Frankrigs og Tysklands ønske om en fælles EU-hær?

Luk kattelommen den 1. juni!

Af Helge Rørtoft-Madsen, pastor emeritus og tidligere koordinator i grundlovssagen om Lissabon-traktaten.

■ Spørgsmålet om at bruge det danske militær har en særlig vigtig plads i grundloven. Fordi det er et særlig alvorligt spørgsmål, der handler om krig og fred, liv og død og angår os alle og især soldaternes liv. Og derfor er det et særlig vigtigt emne i vores danske selvbestemmelse og demokrati.

Det var en af grundene til, at flest danskere stemte NEJ til Maastricht-traktaten i 1992. Vi forstod, at EU på sigt kan føre til opløsning af vores demokra-

tiske mulighed for og ret til selv at bestemme, om danske soldater og militær skal bruges til forsvar og krig.

Men flertallet på Christiansborg respekterede ikke nej'et og fandt på forbeholdene for at sno sig uden om nej'et ad en "kattelem". Og nu vil flertallet så have os til at ophæve forsvarsforbeholdet for at gøre NEJ'et om til et ja. Uden at vi med den største juridiske sikkerhed ved

– om Danmark overhovedet kan overgive EU folketingets særlige myndighed i grundloven til at beslutte at bruge det danske militær?

Hverken folketinget eller regeringen har undersøgt spørgsmålene til bunds. Selv om Højesteret har pålagt dem at skulle sikre, at grundloven bliver overholdt! Man har nemlig kun brugt Justitsministeriets fortolkning med adskillige "antagelser" og "forudsætninger" til at skrive loven om folkeafstemningen 1. juni. Den

fortolkning er ikke med sikkerhed rigtig og gældende ret. Det afgør Højesteret i sidste instans.

Det er nok grunden til, at regeringen og folketingets flertal og medierne er tavse om grundlovsspørgsmålet - for ikke at indrømme usikkerheden.

Og nu forsøger folketingsflertallet at berolige os med et løfte om en senere folkeafstemning. Men det løfte er ikke forpligtende i loven.

Husk denne alvorlige usikkerhed, når du beslutter, hvad du vil stemme den 1. juni.

Og husk at ifølge EU-traktaten kan EU nu ændre traktatreglerne, uden at vi skal spørges ved en folkeafstemning.

Folkeafstemningen om forsvarsforbeholdet den 1. juni kan derfor blive den sidste folkeafstemning om forsvarspolitik.

Det er altså nu den 1. juni, du kan stemme NEJ til at ophæve Danmarks ret til selv at bestemme, hvornår danske soldater og militær skal bruges til forsvar og krig!

Det er nu, vi kan lukke "kattelommen"!

FORSVARSFORBEHOLDSAVISEN

Kritiske holdninger om EU's militære projekt fra et centrum-venstre-perspektiv

Det vil koste Danmark dyrt at afskaffe forsvarsforbeholdet

Af Jannik Juul Nielsen, Socialdemokrat, og faglig sekretær i 3F BJMF

■ Den 1. juni skal vi stemme om vi vil beholde eller afskaffe vores forsvarsforbehold. Selvom jeg ikke er EU-modstander, vil jeg mene, at en sund skepsis overfor en fjernelse af vores forsvarsforbehold er det rigtigste for Danmark.

Danmark er et rigt land, men Danmark er også et land, hvor den økonomiske ulighed vokser, og skellet imellem rig og fattig herhjemme er blevet alt for stor, men så snart det handler om EU,

er vi klar til at smide milliarder ud ad vinduet.

Det er helt afgørende for mig, at der passes på den danske ar-

bejdsmarkedsmodel, så når EU fremsætter lovforslag om at indføre en mindsteløn, som vil være altødelæggende for Danmark, så viser EU allerede, at de forvalter deres magt uden at tage hensyn til de enkelte landes suverænitet. Dette bør vi lære af, når vi skal stemme om at afgive mere suverænitet til EU.

Danmark er en del af NATO – uagtet, at vi kun bidrager med godt halvdelen af det beløb, som vi er forpligtede til. Jeg mener derfor heller ikke, at vi skal kaste os ind i et EU-projekt, med endnu en udgift til de danske statsborgere, når vi stadig ikke formår

at betale for vores del af bidraget overfor vores allierede i NATO.

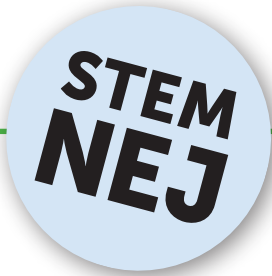
Vi bør i stedet bringe vores bidrag op på de lovede 2 pct. af Danmarks BNP og styrke vores fælles interesser med de andre medlemslande i NATO, hvor samarbejdet foregår på et mellemstatsligt niveau, og hvor Danmark er ligeværdig med andre medlemslande – fordi EU har allerede vist, at de er villige til at tilsidesætte Danmarks behov.

Militæraktioner i EU er frivilligt, men det er prisen for fuldt medlemskab ikke. Ifølge eksperter vil det koste danskerne flere milliarder at afskaffe forsvars-

forbeholdet, og jeg frygter, at det igen vil blive den danske lønmodtager, der skal betale prisen for det.

EU bør begrænses til det, der var det oprindelige formål. Samhandel og frihandel, hvor varerne kan flyde frit og dermed knytte Europa tættere sammen.

Derfor anbefaler jeg, at der stemmes NEJ til afskaffelse af vores forsvarsforbehold den 1. juni.

Nordiske initiativer på forsvars- og beredskabsområdet

Af Jakob Buhl, Marstal, Ærø.

■ Nordisk forsvarssamarbejde har i de sidste to årtier fået fornyet aktualitet.

Aktuelle idéer til nordisk samarbejde i forsvars- og sikkerhedspolitik kan man læse om i Stoltenberg-rapporten fra 2009 (Thorvald Stoltenberg) og i Enestams rapport fra 2021.

Der nævnes blandt andet emner som cyberforsvar, søredning og miljøovervågning til havs og i det hele taget beredskab (det kom der bl.a. også øget fokus på det år, hvor Sverige hærgedes af store skovbrande).

Flere ting er faktisk sat i værk, og Stoltenberg-rapporten har været til stor inspiration. Det affødte så også ønsket om en “Stoltenberg II” i form af finlænderen Enestams rapport, og man skal bl.a. hæfte sig ved, at et mindre antal lande er tilladt at gå foran, og at andre senere kan tilslutte sig, hvis de vil.

Man skal også hæfte sig ved, at samarbejdet som regel ikke medfører oprettelse af nye institutioner, men sker mellem eksisterende institutioner. Det gør det mindre bureaukratisk, men også

Johannes Jansson/norden.org

mindre synligt. Fælles luftovervågning af Island lykkedes ikke i første omgang, og det gjorde heller ikke større investeringer indenfor ubåde og helikoptere. Men fælles indkøb af uniformer er foretaget. Fælles øvelser finder sted, især mellem Sverige, Finland og Norge.

Finland og Sverige forstærker deres samarbejde, og der er også indgået en aftale mellem Sveri-

ge og Danmark om afvisningsforsvaret. Den lange tradition for nordisk samarbejde i forbindelse med FN og FNs fredsbevarende styrker bør også fremhæves.

Enestams forslag fra 2021 er overraskende godt med en både klassisk pragmatisk og skal man sige idealistisk eller realistisk tilgang. Med det sidste hentydes til de punkter, der omhandler kultur, udveksling og sprog som grund-

lag for, at alt det andet overhovedet vil kunne fungere.

Han opererer med to scenarier, hvor det ene udtrykkeligt bygger på at udbygge eksisterende strukturer, på nær oprettelsen af en nordisk enhed for kriseberedskab, hvor han anbefaler at tage udgangspunkt i en særskilt aftale med inspiration fra NORDEFCO fremfor at begynde at røre ved Helsingfors-aftalen.

Det lyder i mine ører fornuftigt.

Idéen om en udvidet portefølje til ministrene for nordisk samarbejde vil desuden gøre disse ministerier mere tungtvejende og mere synlige.

I mellemtiden har den aktuelle situation bragt forsvarssamarbejdet mellem Finland og Sverige endnu mere frem i rampelyset – og de to lande konsulterer i stigende grad hinanden og har fælles øvelser. Der er også øget kontakt til Norge. Forskellige scenarier for alliancer med vest har været fremme, dels NATO, dels en alliance med USA uden direkte NATO-medlemskab.

Alt i alt står det klart, at det nordiske sikkerhedspolitiske samarbejde i de sidste to årtier er blevet opprioriteret, men stadig lader meget tilbage at ønske. Danmarks medvirken er udelukkende begrænset af Danmarks egen vilje og ressourcer og af, hvad de andre lande vil være med til.

Det nordiske samarbejde vil selvfølgelig fortsætte efter et nej til at afskaffe forsvarsforbeholdet.

FORSVARSFORBEHOLDSAVISEN

Kritiske holdninger om EU's militære projekt fra et centrum-venstre-perspektiv

Skræmmekampagner før afstemningerne om euroen, retsforbeholdet og nu om forsvarsforbeholdet

Denne gang benytter ja-siden sig af Putins krig i Ukraine og forsøger at få os til at føle os usikre – selv om Danmark er beskyttet af NATO også efter et nej.

Det er dog ikke første gang, at ja-siden manipulerer eller forsøger at true danskerne til at stemme nej. Her er nogle eksempler på, hvad der blev sagt i afstemningerne før afstemningerne om euroen og retsforbeholdet. Disse påstande er senere blevet gjort til skamme.

Skræmmekampagne før euroafstemning

”Et nej koster. Det vil betyde, at Danmark skal klare sig udenfor. Uden for trygheden, uden for fællesskabet, uden for indflydelsen. Det bliver dyrt – og det bliver de andre, der bestemmer farten. Hvis du fortsat er i tvivl, så tænk nøje på dine børn og dine børnebørn. Efter min overbevisning fortjener de dit Ja”, daværende statsminister **Poul Nyrup Rasmussen** (S) i avisannoncer den 28. september 2000.

”Husleje stiger ved euro-nej”, overskrift for avisartikel i Berlingske Tidende den 26. maj 2000. I artiklen forudser daværende statsminister **Poul Nyrup Rasmussen** (S) et rentehop og derfor højere husleje efter et nej.

”Et dansk nej til euroen 28. september vil i løbet af fem år koste Danmark op til fem milliarder om året”, daværende finansminister **Mogens Lykketoft** (S), Politiken, den 30. august 2000.

”Boligejerne med flexlån – lån med variabel rente vil få et ordentligt smæk, øjeblikkeligt, hvis danskerne stemmer nej til euroen den 28. september”, Venstres daværende formand **Anders Fogh Rasmussen**, Berlingske Tidende den 1. april 2000.

Efter euro-nejet gik det godt for dansk økonomi

■ Efter folkeafstemningen om euroen har Danmark i lange perioder haft lavere boliglånsrenter end de fleste eurolande, og Danmark har ikke været nødt til at stille med garantier for over 300 milliarder danske kroner.

Det er i dag en kendsgerning, at katastrofen, som ja-siden truede med, udeblev.

Færinger og grønlandere må ikke stemme den 1. juni

■ Danske statsborgere på Færøerne og i Grønland må ikke deltage i afstemningen om forsvarsforbeholdet.

Det er formentlig i strid med dansk statsret og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Forsvarspolitikken

er nemlig et rigsanliggende, og afstemningen har derfor også betydning for færinger og grønlandere. /LKB

Skræmmekampagne før afstemningen om retsforbeholdet

”For hver dag der går, koster Danmarks retsforbehold kroner og øre i virksomhederne”, overskrift for artikel på Politikens hjemmeside den 21. august 2015. I artiklen citeres bl.a. direktør **Christian Inge-mann** fra Dansk Erhverv.

”Så vil man narkobander, tyvebander og pædofileringe til livs, så skal man stemme ja. Har man en anden ambition, så skal man stemme nej”, daværende statsminister **Lars Løkke Rasmussen**, tv2.dk den 17. marts 2015.

”Danmark må aldrig blive et fristed for organiserede bander, terror, menneskehandel og pædofili”, **Maja Panduro**, medlem af Folketinget (S), der argumenterer for et ja i Randers Amtsavis den 23. september 2015.

”Hvis Danmark på grund af retsforbeholdet skal forlade Europol, vil det være en katastrofe. Danmark vil blive det svage led i den fælles europæiske kamp mod grænseoverskridende kriminalitet. Bliver Danmark sat ud på et sidespor, er det kun til gavn for én gruppe; de kriminelle”, **Morten Bødskov**, daværende EU-ordfører (S), Altinget.dk, september 2014.

Efter nejtet til at afskaffe retsforbeholdet fortsatte samarbejdet uden suverænitetsafgivelse

■ Efter folkeafstemningen om retsforbeholdet blev Danmark ikke ramt af mere kriminalitet end de EU-lande, som har givet EU overstatslig magt på retsområdet.

ligger fortsat i Danmark, og vi samarbejder på retsområdet med andre lande i Europa og verden. Nejtet var således til gavn for demokratiet og Danmarks suverænitet.

Magten over retspolitikken